

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев2 2784/2025
13.05.2026. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Бранке Дражић, председника већа, Марине Милановић и Весне Мاستиловић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Тамара Милошевић, адвокат из ..., против туженог Друштва за истраживање, производњу, прераду, дистрибуцију и промет нафте, нафтних деривата, истраживање и производњу природног гаса „Нафтна индустрија Србије“ а.д. Нови Београд, са седиштем у Новом Београду, ради накнаде штете, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 2902/23 од 12.02.2025. године, у седници одржаној 13.05.2026. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија тужиоца изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 2902/23 од 12.02.2025. године - одбијајућег дела става другог изреке, става трећег, четвртог и петог изреке.

Образложење

Пресудом Основног суда у Панчеву ПП 161/22 од 03.02.2023. године ставом првим изреке, делимично је усвојен тужбени захтев па је обавезан тужени да тужиоцу на име разлике између припадајуће и исплаћене нето зараде за период од 09.11.2013. године до 15.04.2015. године исплати износе ближе наведене у том ставу, са законском затезном каматом почев од доспелости сваког појединачног месечног износа па до исплате, као и да у корист тужиоца Републичком фонду за пензијско и инвалидско осигурање уплати доприносе за пензијско и инвалидско осигурање, Републичком фонду за здравствено осигурање уплати доприносе за здравствено осигурање и Националној служби за запошљавање уплати доприносе за осигурање за случај незапослености обрачунате на досуђене износе разлике зараде за период од 19.11.2013. године до 15.04.2015. године. Ставом другим изреке, одбијен је тужбени захтев преко износа досуђених ставом првим изреке, а до тражених износа на име разлике између припадајуће и исплаћене нето зараде за период од 19.11.2013. године до 15.04.2015. године у износима и са роком доспелости на сваки појединачни месечни износ ближе означен у том ставу изреке, као и да у корист тужиоца Републичком фонду за пензијско и инвалидско осигурање уплати доприносе за пензијско и инвалидско осигурање, Републичком фонду за здравствено осигурање уплати доприносе за здравствено осигурање и Националној служби за запошљавање уплати доприносе за осигурање за

случај незапослености обрачунате на ове износе разлике зараде за период од 19.11.2013. године до 15.04.2015. године. Ставом трећим изреке, обавезан је тужени да тужиоцу накнади трошкове парничног поступка од 397.110,00 динара са законском затезном каматом од дана извршности до коначне исплате.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж1 2902/23 од 12.02.2025. године, ставом првим изреке укинута је пресуда Основног суда у Панчеву П1 161/22 од 03.02.2023. године. Ставом другим изреке, делимично је усвојен тужбени захтев па је обавезан тужени да тужиоцу на име разлике припадајуће и исплаћене нето зараде за период од 19.11.2013. године до 15.04.2015. године исплати износе ближе означене у том ставу изреке, са законском затезном каматом од доспелости сваког појединачног месечног износа па до исплате, као и да у корист тужиоца Републичком фонду за пензијско и инвалидско осигурање уплати доприносе за пензијско и инвалидско осигурање, Републичком фонду за здравствено осигурање уплати доприносе за здравствено осигурање и Националној служби за запошљавање уплати доприносе за осигурање за случај незапослености обрачунате на досуђене износе разлике зараде за период од 19.11.2013. године до 15.04.2015. године, док је за вишак тужбеног захтева на име разлике између припадајуће и исплаћене нето зараде за период од 19.11.2013. године до 15.04.2015. године, и да у корист тужиоца Републичком фонду за пензијско и инвалидско осигурање уплати доприносе за пензијско и инвалидско осигурање, Републичком фонду за здравствено осигурање уплати доприносе за здравствено осигурање и Националној служби за запошљавање уплати доприносе за осигурање за случај незапослености обрачунате на ове износе разлике зараде за период од 19.11.2013. године до 15.04.2015. године, тужбени захтев одбијен као неоснован. Ставом трећим изреке, одбачена је тужба у преосталом делу којим је тражено да се обавезе тужени да у корист тужиоца на тражене износе разлике зараде за период од 19.11.2013. године до 15.04.2015. године Пореској управи Републике Србије уплати порез на зараде, као недозвољена. Ставом четвртим изреке, обавезан је тужени да тужиоцу накнади трошкове парничног поступка од 521.764,00 динара са законском затезном каматом од извршности па до исплате, а ставом петим изреке, одређено је да свака странка сноси своје трошкове жалбеног поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужилац је благовремено изјавио ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Испитујући побијану пресуду на основу члана 408. Закона о парничном поступку, Врховни суд је нашао да ревизија тужиоца није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју Врховни суд пази по службеној дужности. Битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 12. ЗПП, на коју се ревидент позива не представља разлог за изјављивање овог правног лека, на основу члана 407. ЗПП.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац, дипломирани ..., био је у радном односу код туженог од 01.10.1991. године, да би 07.06.2006. године закључио нови уговор о раду на основу којег је распоређен на радно место „шефа ...“. Тужиоцу је

радни однос код туженог престао 15.04.2015. године доношењем решења о проглашењу технолошког вишка. Основни уговор о раду од 06.07.2006. године више пута је анексиран, па је тако анексом 11 тужилац обављао послове „руководиоца службе за ...“ Сектор за ..., Погон ..., Блок ... почев од 27.12.2012. године, анексом бр. 12 од 13.02.2013. године са применом од 01.02.2013. године и анексом бр. 13 од 09.07.2013. године са применом од 25.07.2013. године измењен је новчани износ основне месечне зараде за пуно време и стандардни учинак. Анексом број 14 од 09.07.2013. године, који се примењује од 25.07.2013. године измењен је члан 6. основног уговора о раду, којим је одређено да се новчани износ основне месечне бруто 1 зараде за пуно радно време и стандардни учинак утврђује фиксном месечном бруто зарадом од 116.413,57 динара у коју је урачунато увећање од 5% по члану 44. став 4. Колективног уговора туженог и одређено да се износ основне зараде може мењати на основу одлуке послодавца у зависности од остварених резултата пословања. Потом је тужилац закључио анекс бр. 16, којим је поништен правноснажном извршном пресудом Основног суда у Панчеву П1 57/14 од 17.05.2016. године, анекс бр. 17 који је оглашен ништавим правноснажном извршном пресудом Основног суда у Панчеву П1 73/18 од 04.07.2018. године и анекс бр. 18 који је поништен пресудом Основног суда у Панчеву П1 12/19 од 15.07.2019. године. Оценом налаза и мишљења судског вештака финансијске струке приликом обрачуна разлике зараде као основица узет је новчани износ бруто једне зараде за пуно радно време и стандардни учинак од 116.513,57 динара у коју је урачунато увећање од 5% сагласно члану 44. став 4. и 5. Колективног уговора туженог, који је износ је обрачунат по анексу 14, и за спорни период од 19.11.2013. године до 15.04.2015. године износи 1.022.566,02 динара у појединачним месечним износима. Тужени је спорном периоду обрачун додатака за минули рад вршио у висини од 0,5% за сваку пуно годину рада, па је тужиоцу мање исплаћен износ од 81.399,71 динар бруто. Разлика бруто накнаде зараде у спорном периоду износи 495.240,01 динар, обрачун разлике бруто зараде са минулим радом за спорни период износи 1.152.904,23 динара, а обрачун разлике нето зараде са минулим радом за спорни период износи 888.185,87 динара. Када би се за цео спорни период обрачунавало увећање зараде од 26% по основу сменског рада добио би се износ од 149.828,77 динара бруто, а разлика између обрачунате и исплаћене накнаде зараде, додатка за минули рад и додатка за сменски рад, и накнаде зараде износи укупно 1.302.733,00 динара бруто, односно 913.215,84 динара нето. Тужилац је постављеним тужбеним захтевом тражио разлику зараде између припадајуће исплаћене нето зараде за период од 19.11.2013. године до 15.04.2015. године по анексу бр. 14 и анексима бр. 16, 17. и 18. уговора о раду, али са увећаном зарадом на основу сменског рада за април, мај, јун, јул и август 2015. године у висини од 26% и са увећањем од 5% по основу рада у посебним условима у биолошким штетностима и хемијским опасностима, са законском затезном каматом на појединачне месечне износе почев од 01.-у текућем месецу за претходни месец.

Првостепени суд је делимично усвојио тужбени захтев полазећи од тога да је тужилац разлику зараде определио са увећањем зараде на име сменског рада од 26% за део утуженог периода за април, мај, јун, јул и август 2015. године и са увећањем од 5% по основу рада у посебним условима, са образложењем да тужиоцу припада разлика зараде и накнаде зараде по последњем важећем анексу и зараде и накнаде зараде коју је тужилац примао у спорном периоду по анексима који су поништени/ништави, јер су отпали правни основи по којима је тужилац примао умањен износ зараде. Тужиоцу не

припада уврћање зараде од 26% по основу сменског рада за део априла, маја, јуна, јула и августа 2014. године, као и 5% увећања на основу рада под повећаним ризиком, због рада у присуству билошких штетности и хемијских опасности за цео утужени период, с обзиром да је анексом бр. 14 утврђена зарада у складу са Колективним уговором туженог од 09.05.2011. године, по коме коефицијент урачунат у сменски рад. Тужиоцу не припада право на увећање зараде од од 26% ни за период након доношења Колективног уговора од 22.04.2014. године до ступања на снагу Закона о изменама Закона о раду од 29.07.2014. године који не предвиђа сменски рад, већ оставља послодавцу да исти евентуално вреднује. Тужиоцу не припада на име рада под повећаним ризиком јер радна места на којима је тужилац радио нису вреднована као радна места са повећаним ризиком. Приговор застарелости потраживања је у целости оцењен неоснованим по члану 388. ЗОО, јер је даном подношења тужбе прекинут је рок застарелости и од доношења ближе означених правноснажних и извршних пресуда почео је поново да тече.

Другостепени суд је, по расправи одржаној пред тим судом, укинуо првостепену пресуду, делимично усвојио тужбени захтев за исплату разлике између припадајуће и исплаћене нето зараде за период од 19.11.2013. године до 15.04.2015. године и обавезао туженог да у корист тужиоца уплати доприносе надлежним фондовима на износе разлике зараде за тај период, а вишак тужбеног захтева преко досуђеног, а до траженог одбио, одбацио тужбу у преосталом делу којим је тражено да се обавезе тужени да у корист тужиоца на тражене износе разлике зараде за период од 19.11.2013. године до 15.04.2015. године Пореској управи Републике Србије изврши уплату пореза на зараде као недозвољену, са образложењем да је правилан закључак првостепеног суда да тужиоцу припада право на разлику зараде и накнаде зараде према анексу бр. 14, последњем важећем анексу и зараде и накнаде зараде коју је тужилац примао у спорном периоду по анексима који су поништени/ништани (анекс бр. 16, 17. и 18), јер су правноснажношћу и извршношћу пресуда првостепеног суда којим су наведени анекси поништени, односно оглашени ништавим отпали основи по којима је тужилац примао умањен износ зараде, и то према налазу и мишљењу вештака без увећања на име сменског рада од 26% и увећања од 5% по основу рада под посебним условима. Потраживање тужиоца у преосталом делу на име накнаде штете за увећану зараду по основу сменског рада и по основу рада на радном месту са повећаним ризиком, за период од 19.11.2013. године до 15.04.2015. године, супротно закључку првостепеног суда је застарело на основу члана 196. Закона о раду, јер од дана доспелости најкаснијег потраживања за април 2015. године, дана 11.05.2015. године до дана подношења тужбе 15.04.2019. године протекло је више од 3 године, због чега је тужбени захтев у преосталом делу одбијен и одлучено као у ставу другом изреке.

По налажењу Врховног суда, правилно је другостепени суд применио материјално право.

Према члану 104. став 1. Закона о раду („Службени гласник РС“, бр. 24/2005) запослени има право на одговарајућу зараду која се утврђује у складу са законом, општим актом и уговором о раду, која се према члану 105. став 3. истог Закона састоји од зараде за обављени рад и време проведено на раду, зараде по основу доприноса запосленог, пословном успеху послодавца и других примања по основу радног односа у складу са општим актом и уговором о раду.

Одредбом члана 108. Закона о раду, прописано је да запослени има право на увећану зараду у висини утврђеној општим актом и уговором о раду и то за сменски рад 26% од основице, уколико такав рад није вреднован при утврђивању основне зараде и по основу времена проведеног на раду за сваку пуну годину у радном односу 0,4% од основице (минули рад). Изменама и допунама Закона о раду („Службени гласник РС“, бр. 75/14) није прописано право запосленог на увећану зараду за рад у сменама, на идентичан начин утврђено је право на увећану зараду по основу времена проведеног на раду. Одредбом члана 5. основног Уговора о раду од 06.07.2006. године, уговорено је да запослени има право на зараду за обављени рад и време проведено на раду, која се састоји од основне зараде, увећане зараде за радни учинак и увећане зараде. Одредбом члана 8. основна зарада запосленог увећава се у складу са Колективним уговором за „НИС“: за 0,5% за сваку пуну годину рада остварену у радном односу увећану за стаж осигурања који се рачуна са увећаним трајањем, на рад државног, верског празника, ноћни, прековремени и рад недељом.

Одредбом члана 196. Закона о раду, прописано је да сва новчана потраживања из радног односа застаревају у року од три године од дана настанка обавезе. Према члану 161. став 1. Закона о облигационим односима, застарелост почиње тећи првог дана после дана када је поверилац имао право да захтева испуњење обавезе, ако законом за поједине случајеве није шта друго прописано, док застарелост наступа када истекне последњи дан законом одређеног времена према члану 362. ЗОО.

Накнада штете због незаконитог анекса има карактер новчаног потраживања из радног односа и обавеза је послодавца да запосленом накнади штету у висини разлике припадајуће зараде, исплаћене зараде по основу који је правноснажно отпао, и настаје првог дана од правноснажности пресуде којим је поништен, односно оглашен ништавим анекс уговора о раду и то од дана достављања првоснажне пресуде.

Обавеза исплате увећане зараде по основу сменског рада и увећане зараде по основу услова рада, рада у отежаним условима рада такође има карактер новчаног потраживања из радног односа. Обавеза послодавца да запосленом накнади штету на име увећане зараде по основу сменског рада и услова рада настаје по истеку рока из члана 49. Колективног уговора туженог односно истеком 10. –ог у текућем месецу за претходни месец.

У конкретном случају, тужиоцу припада право на разлику зараде и накнаде зараде према анексу бр. 14, који је последњи важећи анекс и зараде и накнаде зараде коју је тужилац примао у спорном периоду по анексима који су поништени (анекс бр. 16, 17. и 18), јер се правноснажношћу и извршношћу пресуда првостепеног суда којим су наведени анекси поништени, односно утврђена ништавост, отпли основи по којима је тужилац примао умањен износ зараде и потраживање тужиоца на име накнаде штете по том основу није застарело, јер од дана правноснажности пресуда Основног суда у Панчеву П1 57/14 од 17.05.2016. године, П1 73/18 од 04.07.2018. године и П1 12/19 од 15.07.2019. године, до дана подношења тужбе 15.04.2019. године није протекао рок из члана 196. Закона о раду, како је то правилно закључио и другостепени суд.

Међутим, потраживање тужиоца у преосталом делу на име накнаде штете за увећану зараду по основу сменског рада за период од 19.11.2013. године до 15.04.2015. године, за време док је радио по анексима 17, 18. и 19. чије је незаконитост правноснажно утврђена, је застарело, јер од доспелости најкаснијег потраживања за април 2015. године дана 11.05.2015. године до дана подношења тужбе 15.04.2019. године протекло је више од 3 године. Обавеза послодавца да запосленом накнади штету на име увећане зараде по основу сменског рада и услова рада настаје по истеку рока из члана 49. Колективног уговора туженог односно истеком 10. –ог у текућем месецу за претходни месец и није у вези са утврђивањем ништавости анекиса 17, 18. и 19, како је то правилно закључио другостепени суд. Тужичево потраживање и по основу рада на радном месту са повећаним ризиком је застарело јер да су радна места на која је премештан тужилац била радна места са повећаним ризиком, то би увећање за 5% било обрачунато у зараду уговорену за та радна места и тужилац би имао право само на разлику између те зараде и припадајуће зараде по анексу бр. 14. и тај захтев нема везе са утврђењем ништавости спорних анекса. Тужба је одбачена у делу у коме је тужилац тражио да на тражене износе разлике зараде тужени уплати Пореској управи порез на зараде као недозвољена и одлучено као у ставу трећем изреке.

Нису основани наводи у ревизији тужиоца да има право на увећање зараде за 26% на име сменског рада и увећање зараде од 5% на име рада под повећаним ризиком, јер сменски рад био уведен Одлуком генералног директора туженог од 09.11.2012. године. Ово с тога што је потраживање тужиоца на име разлике зараде по основу сменског рада и рада са повећаним ризиком застарело, с обзиром да је од дана доспелости најкаснијег потраживања за април 2015. године 11.05.2015. године до дана подношења тужбе 15.04.2019. године протекао рок од 3 године прописан чланом 196. Закона о раду.

Са изнетих разлога, побијана пресуда је у одбијајућем делу и делу којим је одбачена тужба као недозвољена (у делу којим је тужилац тражио да се обавезе тужена да у корист тужиоца уплати на тражене износе разлике зараде порез на зараде), на основу члана 414. став 1. ЗПП, потврђена као правилна и на закону заснована и одлучено као у изреци.

Правилна је и одлука о трошковима парничног поступка, јер је донета на основу одредбе члана 150, 153. став 1, 154. и 163. Закона о парничном поступку, с обзиром на успех тужиоца у поступку.

**Председник већа - судија
Бранка Дражић, с.р.**

**За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић**